

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekezdéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

► B**A TANÁCS IRÁNYELVE****(1990. május 29.)**

a képernyő előtt végzett munka biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről (ötödik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében)

(90/270/EGK)**(HL L 156., 1990.6.21., 14. o.)****Módosította:**

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	Az Európai Parlament és a Tanács 2007/30/EK irányelve (2007. június 20.)	L 165	21	2007.6.27.
► <u>M2</u>	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1243 rendelete (2019. június 20.)	L 198	241	2019.7.25.

▼B**A TANÁCS IRÁNYELVE****(1990. május 29.)****a képernyő előtt végzett munka biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről (ötödik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében)**

(90/270/EGK)

I. SZAKASZ**ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK***1. cikk***Tárgy**

(1) Ez az irányelv, amely a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében az ötödik egyedi irányelv, megállapítja a 2. cikkben meghatározott képernyő előtt végzett munkára vonatkozó biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeket.

(2) A 89/391/EGK irányelv rendelkezései teljes mértékben alkalmazandók az (1) bekezdésben említett terület egészére az ezen irányelvben foglalt szigorúbb, illetve különös rendelkezések sérelme nélkül.

(3) Ez az irányelv nem vonatkozik:

- a) járművek vagy gépek vezetőfülkéjére vagy kezelőfülkéjére;
- b) közlekedési eszközök fedélzetén működő számítógépes rendszerekre;
- c) főként nyilvános használatra szánt számítógépes rendszerekre;
- d) „hordozható” rendszerekre, amelyeket a munkaállomáson nem tartósan használnak;
- e) számológépekre, pénztárgépekre és bármely olyan eszközre, amely kevés adatot vagy mértéket megjelenítő kijelzővel rendelkezik, ami az eszköz közvetlen használatához szükséges;
- f) hagyományos kivitelű írógépekre, amelyek „kijelzővel ellátott elektromos írógép” típusként ismertek.

*2. cikk***Fogalommeghatározások**

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

- a) *képernyő*: alfanumerikus vagy grafikus képernyő az alkalmazott megjelenítési módszertől függetlenül;
- b) *munkaállomás*: munkaeszközök összessége, amely magában foglal képernyőt billentyűzettel vagy beviteli egységgel, illetve ember-gép interfészt meghatározó szoftverrel, választható kiegészítőket, perifériákat, beleértve a mágneslemezes meghajtót, valamint telefont, modemet, nyomtatót, irattartót, munkaszéket és munkaasztalt, vagy munkafelületet és a közvetlen munkakörnyezetet is;

▼B

- c) *munkavállaló*: a 89/391/EGK irányelv 3. cikkének a) pontjában meghatározott munkavállaló, aki szokásos munkáját rendszeresen képernyő előtt végzi.

II. SZAKASZ

A MUNKÁLTATÓK KÖTELEZETTSÉGEI

3. cikk

A munkaállomások elemzése

(1) A munkáltatók kötelesek elvégezni a munkaállomások elemzését, a munkavállalók számára biztosított biztonsági és egészségvédelmi feltételek értékelése céljából, különös tekintettel a látást érintő lehetséges kockázatokra, fizikai problémákra és mentális megterhelésre.

(2) A munkáltatók megfelelő intézkedéseket hoznak a feltárt kockázatok orvoslására az (1) bekezdésben említett értékelés alapján, figyelembe véve az így feltárt kockázatok járulékos, illetve együttes hatásait.

4. cikk

Először üzembe helyezett munkaállomások

A munkáltatók megteszik a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy az 1992. december 31-e után először üzembe helyezett munkaállomások megfeleljenek a mellékletben megállapított minimumkövetelményeknek.

5. cikk

Már üzembe helyezett munkaállomások

A munkáltatók megteszik a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy az 1992. december 31-e előtt már üzembe helyezett munkaállomásokat átalakítsák úgy, hogy azok legkésőbb ezt az időpontot követő négy éven belül megfeleljenek a mellékletben megállapított minimumkövetelményeknek.

6. cikk

A munkavállalók tájékoztatása és oktatása

(1) A 89/391/EGK irányelv 10. cikkének sérelme nélkül a munkavállalók, illetve képviselőik tájékoztatást kapnak a munkaállomásukra vonatkozó biztonsági és egészségvédelmi szempontokról, különösen a 3., 7. és 9. cikkek szerint kialakított munkaállomásokra alkalmazandó intézkedésekről.

A munkavállalók, illetve képviselőik minden esetben tájékoztatást kapnak az ennek az irányelvnek megfelelően hozott valamennyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedésről.

(2) A 89/391/EGK irányelv 12. cikkének sérelme nélkül a munkavállalók oktatásban részesülnek a munkaállomás használatáról, mielőtt az ilyen jellegű munkát megkezdnék, illetve amikor a munkaállomás kialakítása lényegesen módosul.

▼B*7. cikk***A napi munkamenet**

A munkáltatónak oly módon kell megtervezni a munkavállalók tevékenységét, hogy a képernyő előtt végzett napi munkát szünetekkel vagy a tevékenység megváltoztatásával időszakonként szakítsák meg a képernyőnél jelentkező munkateher csökkentése érdekében.

*8. cikk***Konzultáció a munkavállalókkal és a munkavállalók részvétele**

A munkavállalókkal, illetve képviselőikkel folytatott konzultációra, valamint a munkavállalók, illetve képviselőik részvételére az ezen irányelv, valamint annak mellékletei által érintett kérdésekben a 89/391/EGK irányelv 11. cikkének megfelelően kerül sor.

*9. cikk***A munkavállalók szemének és látásának védelme**

(1) A munkavállalók megfelelő szem- és látásvizsgálatra jogosultak, amelyet a szükséges képesítéssel rendelkező személy végez:

- a képernyő előtt végzett munka megkezdése előtt,
- azt követően rendszeres időközönként, és
- olyan látási problémák észlelése esetén, amelyek a képernyő előtt végzett munkának tulajdoníthatók.

(2) Amennyiben az első bekezdésben említett vizsgálat eredményei szükségessé teszik, a munkavállalók szemészeti vizsgálatra jogosultak.

(3) Amennyiben az első és második bekezdésben említett vizsgálat eredményei szükségessé teszik és ha a szokásos korrekciós eszközök nem alkalmazhatók, a munkavállalókat a végzett munkának megfelelő különleges korrekciós eszközökkel kell ellátni.

(4) Az e cikk alapján megtett intézkedések nem terhelhetik a munkavállalókat járulékos költségekkel.

(5) A munkavállalók szem- és látásvédelme a nemzeti egészségügyi ellátó rendszer részeként is megvalósulhat.

III. SZAKASZ

VEGYES RENDELKEZÉSEK**▼M2***10. cikk***A melléklet módosításai**

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 10a. cikknek megfelelően a mellékletet szigorúan csak technikailag módosító felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy figyelembe vegye a képernyőkkel kapcsolatos műszaki fejlődést, valamint a kapcsolódó nemzetközi szabályozásokban és előírásokban, illetve a vonatkozó ismeretekben bekövetkező fejleményeket.

Ha a munkavállalók és más személyek testi egészségét és biztonságát veszélyeztető, azonnali, közvetlen és súlyos kockázatokat magukban foglaló, kellően indokolt és kivételes esetekben rendkívül sürgős

▼ **M2**

okokból nagyon rövid idő alatt szükséges cselekedni, a 10b. cikkében előírt eljárás alkalmazandó az e cikk értelmében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

*10a. cikk***A felhatalmazás gyakorlása**

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 10. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2019. július 26-tól kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 10. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽¹⁾ foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 10. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

*10b. cikk***Sürgősségi eljárás**

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek és alkalmazandók mindaddig, amíg az Európai Parlament vagy a Tanács a (2) bekezdésnek megfelelően nem emel ellenük kifogást. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 10a. cikk (6) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai

⁽¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

▼ **M2**

Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a szóban forgó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

▼ **B**

11. cikk

Záró rendelkezések

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1992. december 31-ig megfeleljenek.

Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadtak vagy fogadnak el.

▼ **M1**

▼ **B**

12. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

*MELLÉKLET***MINIMUMKÖVETELMÉNYEK***(4. és 5. cikk)***Előzetes megjegyzés**

Az e mellékletben megállapított kötelezettségeket az ezen irányelv célkitűzéseinek megvalósítása érdekében kell alkalmazni és olyan mértékben, amennyiben, egyrészt a munkaállomás rendelkezik a megfelelő adottságokkal, másrészt, amennyiben azokat a feladattal járó követelmények vagy jellemzők nem zárják ki.

1. ESZKÖZÖK**a) Általános észrevétel**

Az ilyen eszközök használata nem lehet a munkavállalókkal szembeni kockázat forrása.

b) Képernyő

A képernyőn látható jeleknek jól meghatározottnak, egyértelműen megformáltak és megfelelő méretűnek kell lennie, a jelek és a sorok közötti megfelelő térközzel.

A képernyőn megjelenő képnek stabilnak, vibrálástól és az instabilitás egyéb megjelenési formáitól mentesnek kell lennie.

A kezelőnek könnyen be kell tudnia állítani a fényerőt, illetve a kontrasztot a jelek és a háttér között, és azoknak a környezeti viszonyokhoz is könnyen igazíthatónak kell lenniük.

A képernyőnek könnyen és szabadon elfordíthatónak és dönthetőnek kell lennie, alkalmazkodva a kezelő igényeihez.

A képernyőhöz különálló állványt vagy állítható asztalt kell biztosítani.

A képernyőnek mentesnek kell lennie a felhasználónak kényelmetlenséget okozó tükröződéstől és egyéb fényvisszaverődéstől.

c) Billentyűzet

A billentyűzetnek dönthetőnek és a képernyőtől különállónak kell lennie, ami lehetővé teszi, hogy a munkavállaló kényelmes testhelyzetet találjon a karok és a kéz elfáradása nélkül.

A billentyűzet előtt elegendő helyet kell biztosítani a kezelő kezének és karjának alátámasztására.

A billentyűzet felületének mattnak kell lennie a tükröződés elkerülésére.

A billentyűzet elrendezésének és a billentyűk jellemzőinek meg kell könnyíteniük a billentyűzet használatát.

A billentyűkön található jeleknek elkülöníthetőnek és a szokásos testhelyzetből jól olvashatóknak kell lenniük.

d) Munkaasztal vagy munkafelület

A munkaasztalnak vagy munkafelületnek megfelelő méretű és kevésbé fényvisszaverő felülettel kell rendelkeznie, amely lehetővé teszi a képernyő, a billentyűzet, az iratok és a kapcsolódó eszközök rugalmas elhelyezését.

Az irattartónak stabilnak és állíthatónak kell lennie, továbbá úgy kell elhelyezkednie, hogy minimálisra csökkentse a kényelmetlen fej- és szemmozgásokat.

Elegendő helyet kell biztosítani a munkavállalóknak, hogy kényelmes testhelyzetet vehessenek fel.

e) Munkaszék

A munkaszéknek stabilnak kell lennie és biztosítani kell a kezelő számára a mozgást és a kényelmes testhelyzetet.

Az ülés magasságának állíthatónak kell lennie.

▼B

A háttámlának magasságában állíthatónak és dönthetőnek kell lennie.

Lábtartót kell biztosítani mindenkinek, aki igényt tart rá.

2. KÖRNYEZET**a) Helyigény**

A munkaállomás mérete és elrendezése által elegendő helyet kell biztosítani a felhasználónak a testhelyzete és a mozgása változtatására.

b) Világítás

A helyiség világításának, illetve a helyi világításnak (munkalámpák) megfelelő megvilágítást és megfelelő kontrasztot kell biztosítani a képernyő és a háttérkörnyezet között, figyelembe véve a munka jellegét és a felhasználó látásigényeit.

A munkahely és a munkaállomás elrendezésének, valamint a mesterséges fényforrások elhelyezésének és műszaki jellemzőinek összehangolásával meg kell akadályozni az esetleges zavaró tükröződést és fényvisszaverődést a képernyőn vagy más eszközökön.

c) Tükröződés és fényvisszaverődés

A munkahelyet úgy kell kialakítani, hogy a fényforrások, vagyis az ablakok és egyéb nyílások, az átlátszó vagy áttetsző falak, és a világos berendezések vagy falak ne okozzanak közvetlen tükröződést és zavaró fényvisszaverődést a képernyőn.

Az ablakokra megfelelően állítható árnyékoló rendszert kell felszerelni, amely a munkaállomásra eső nappali fényt mérsékli.

d) Zaj

A munkaállomás(ok) berendezésekor figyelembe kell venni azt a zajt, amit a munkaállomáshoz tartozó berendezések bocsátanak ki, főként azért, hogy ne vonja el a figyelmet vagy ne zavarja a beszédet.

e) Hő

A munkaállomás(ok)hoz tartozó berendezések nem termelhetnek olyan mennyiségű hőt, amely kényelmetlenséget okozna a munkavállalóknak.

f) Sugárzás

Az elektromágneses spektrum látható részének kivételével minden sugárzást a munkavállalók biztonsága és egészségvédelme szempontjából elhanyagolható szintre kell csökkenteni.

g) Páratartalom

Biztosítani kell és fenn kell tartani a páratartalom megfelelő szintjét.

3. EMBER–GÉP INTERFÉSZ

A szoftver tervezése, kiválasztása, bevezetése és módosítása, valamint a képernyő előtt végzendő feladatok tervezése során a munkáltatónak figyelembe kell vennie a következő elveket:

- a) a szoftvernek meg kell felelnie a feladatnak;
- b) a szoftvernek könnyen használhatónak és ahol szükséges, a kezelő ismereteihez vagy tapasztalataihoz igazíthatónak kell lennie; a munkavállalók tudta nélkül mennyiségi vagy minőségi ellenőrzést nem lehet végezni;
- c) a rendszereknek visszajelzést kell adniuk a munkavállalók számára a teljesítményükről;
- d) a rendszereknek a kezelőkhöz alkalmazkodó formátumban és ütemben kell megjeleníteniük az információt;
- e) alkalmazni kell a szoftver-ergonómia elveit, különösen az ember által végzett adatfeldolgozás tekintetében.